



Toivolanrannan yhtenäiskoulu
Valintaopas 8. luokalle
Lukuvuosi 2023 - 2024



SISÄLLYSLUETTELO

1. Valinnaisuuteen liittyviä käsitteitä	4
2. Peruskoulun aikana tapahtuvat valinnat	4
3. Valintaprosessi	6
4. Valinnaisainekurssien esittelyt	7
4.1. Valinnaisainekurssit: Pitkävalinta 8.-9. luokkia varten	7
4.2. Valinnaisainekurssit: Lyhytvalinta 8. luokkaa varten	12
5. Palautettavat valintalomakkeet.....	15

TOIVOLANRANNAN YHTENÄISKOULUN VALINNAISAIHEET LUOKILLA 8.-9.

1. Valinnaisuuteen liittyviä käsitteitä

Pakollinen aine, valinnainen aine?

Perusopetuksen useimpia oppiaineita opiskellaan pakollisina, mutta valinnaisten aineiden kohdalla oppilailla on mahdollisuus tehdä valintoja oman kiinnostuksensa pohjalta. Joitakin oppiaineita voidaan opiskella perusopetuksessa sekä pakollisena että valinnaisena oppiaineena. Tällaisia oppiaineita ovat esimerkiksi liikunta, käsityö, kuvaamataito ja musiikki.

Vuosiviikkotunti

Vuosiviikkotunti = kertyvä tuntimäärä, jos oppiainetta opetettaisiin viikoittain sama tuntimäärä koko lukuvuoden ajan.

Yksi kurssi = yksi vuosiviikkotunti = 38 oppituntia lukuvuodessa. Yläluokilla opiskelu on jaettu jaksoihin. Tällöin jossain jaksossa oppiainetta voidaan opettaa useampikin tunti viikossa. Toisessa jaksossa vastavuoroisesti kyseistä oppiainetta ei opeteta ollenkaan. Lukuvuoden aikana oppilas saa kuitenkin opetusta opetussuunnitelman mukaisen tuntimäärän. Opintojen jaksottamisen tavoitteena on selkeyttää oppilaan opiskelua.

2. Peruskoulun aikana tapahtuvat valinnat

8.-9. luokka: Taito- ja taideaineiden (T&T) sekä valinnaisaineiden (VAL) valinnat

VAL-valinnaiset ovat oppilaiden todellista valintaa, joiden kurseja tarjotaan joustavasti koulun vahvuuksien ja resurssien mukaan. Taito- ja taideaineiden (käsityö, kuvaamataito, musiikki, kotitalous ja liikunta) eli T&T-valinnaisten aineiden kurssit ovat sidottu kyseisiin oppiaineisiin ja niistä muodostuvat oppiaineen syventävät opinnot. Oppilaalla on koulussamme luokkien 7.-9. aikana seuraavat opiskeluohjelmat ja vuosiviikkotuntimäärät (vvt):

Yhteiset aineet

7.lk 29 vvt

8.lk 24 vvt

9.lk 25 vvt

Valinnaiset aineet (ks. kuvio 1)

Yrittäjämäinen toimintatapa 1vvt (ns. ”pakollinen valinnainen”)

6 vvt, joista 3 vvt T&T ja 3 vvt VAL

5 vvt, joista 2 vvt T&T ja 3 vvt VAL

	8.lk (6 vvt)		9.lk (5 vvt)		Yht. 11vvt	
	syys	kevät	syys	kevät		
Pitkävalinta	T&T-valinnaisaine 2vvt		+	2vvt	4vvt	
	VAL-valinnaisaine 2vvt		+	2vvt	4vvt	
Lyhytvalinta	T&T 1vvt	VAL- 1vvt		VAL- 1vvt	1vvt	
	valinnaisaine (2h lukukausi)	valinnaisaine (2h lukukausi)		valinnaisaine (2h lukukausi)	1vvt	1vvt

Kuvio 1 Valinnaisaineiden jakautuminen 8. ja 9. luokilla

Jos oppilas on jo 4. luokalla tehnyt A2-kielivalinnan, niin tätä kieltä opiskellaan 9. luokan loppuun saakka 2 tuntia viikossa pitkänä VAL-valinnaisaineena. Käytännössä tätä valintaa ei voi muuttaa yläkoulussa.

8. luokan T&T- ja VAL-valinnat

Valinnaisaineet jaetaan pitkiin ja lyhyisiin valintoihin seuraavasti:

Pitkät valinnat:

- **Taito- ja taideaineiden (T&T) tunnit:** Oppilas tekee yhden valinnan kahdeksi lukuvuodeksi (8.-9. lk). Oppilas opiskelee tätä oppiainetta kahdeksannen ja yhdeksannen luokan ajan kaksi vuosiviikkotuntia (2 vvt).
- **Valinnaisaineiden (VAL) tunnit:** Oppilas tekee yhden valinnan kahdeksi vuodeksi (8.-9. lk). Oppilas opiskelee tätä oppiainetta kahdeksannen ja yhdeksannen luokan ajan kaksi vuosiviikkotuntia (2 vvt). Tähän valintaan rinnastetaan etä-espanjan tai muun kielen valinta.

Lyhyet valinnat:

- **Yksi T&T-valinta (1 vvt):** Oppilas valitsee yhden valinnaisaineen, jota opiskellaan 2 vvt syys- tai kevätlukukaudella.
- **Yksi VAL-valinta (1 vvt):** Oppilas valitsee yhden valinnaisaineen. Vain kahdeksatta luokkaa varten, jota opiskellaan 2 vvt syys- tai kevätlukukaudella.

9. luokan T&T ja VAL valinnat

Pitkät valinnat: Oppilas jatkaa 8. luokalla tekemiään T&T (2 vvt) ja VAL (2 vvt) valintoja.

Lyhyet valinnat: Oppilas tekee yhden VAL-valinnan (1 vvt) 9. luokkaa varten, jota opiskellaan 2 vvt syys- tai kevätlukukaudella.

Valinnaisainevalintojen sitovuus

Kaikki valinnaisainevalinnat ovat sitovia. Valittua valinnaisainetta ei voi vaihtaa opintojen aloituksen jälkeen kuin rehtorin päätöksellä erittäin perustellusta syystä (esim. heikko koulumenestys valinnaisaineessa tai lääkärintodistuksella osoitettu terveydellinen syy). Vaihtoon tarvitaan aina huoltajan kirjallinen esitys valinnaisaineen vaihtamisen perusteista. Oppilaan kannalta on huomioitavaa, että kesken jääneestä pitkästä valinnaisaineesta ei voida antaa numeerista arviointia.

Valinnaisaineiden arviointi

- **T&T valinnaisen kurssin** (*käsityö, kuvaamataito, musiikki, kotitalous ja liikunta*) kohdalla arviointi pohjautuu opetussuunnitelman mukaisiin arviointikriteereihin. Arviointi sisällytetään pakollisen aineen arvosanaan eikä siitä anneta erillistä arviota todistukseen. Mikäli taito- ja taideaine ei jatku oppilaalla pakollisena 8. ja 9. luokilla. (*esim. kotitalous ja musiikki*) niin valinnaisainekurssista annetaan kurssikohtainen arviointi. Päättöarvioinnissa otetaan huomioon 7. luokan kaikille yhteisten oppiaineiden tuntien sekä 8. ja 9. luokan valinnaisten tuntien suoritukset. Niiden taito- ja taideaineiden päättötodistuksen arvosanaksi, joita oppilas ei valitse eikä opiskele 8. tai 9. luokalla, jää hänen 7. luokan arvosanansa.
- **VAL-aineiden arviointi** tapahtuu omana oppiaineenaan kursseittain. 1 vvt:n VAL-kurssit arvioidaan sanallisesti (*hyväksytty/hylätty*). Hyväksytyn suorituksen vaatimuksena on oppilaan aktiivinen osallistuminen opetukseen ja annettujen tehtävien suorittaminen. Laajuudeltaan 2 vvt:n VAL-kurssi arvioidaan numeerisesti ja arviointi pohjautuu kurssin opettajan laatimiin

arviointikriteereihin. Opettaja ilmoittaa oppilaille ja huoltajille kurssin alussa laatimansa arviointikriteerit arvosanoille 5 (hyväksytty) ja 8 (hyvä osaaminen).

- Jos oppilas muuttaa kesken yläkoulun T&T ja VAL aineiden valintoja, niin päättöarvosanaksi jää kyseisen aineen viimeisessä arvioinnissa annettu numero.

Esimerkki oppilaan valinnoista valintaprosessin selventämiseksi:

Liisa valitsee 8. ja 9. luokkaa varten pitkäksi T&T valinnaksi kuvataiteen ja VAL valinnaksi ATK:n. Lyhyeksi T&T valinnaksi 8. luokalle hän valitsee tekstiilityön ja VAL valinnaksi englannin. Ollessaan 8. luokalla Liisa valitsee 9. luokan lyhyeksi valinnaksi kotitalouden.

Liisan valinnat:	<u>8. luokka</u>			<u>9. luokka</u>	
Pitkät valinnat:	T&T	Kuvataide	2 vvt	Kuvataide	2 vvt
	VAL	ATK	2 vvt	ATK	2 vvt
Lyhyet valinnat:	T&T	Tekstiilityö		1 vvt	
	VAL	Englanti	1 vvt	Kotitalous	1 vvt
	Yhteensä:		6 vvt		5 vvt

3. Valintaprosessi

Toivolanrannan yhtenäiskoulussa 8. ja 9. luokkalaisten kaikkien valinnaisaineiden valintaprosessi etenee seuraavasti:

1. Valinnaisaineiden esivalintakierros:
 - Oppilaat valitsevat valintaoppaassa tarjotuista valinnaiskursseista vanhempiensa kanssa keskustellen 1. vaihtoehtoon sekä varavaihtoehtoiksi 2. vaihtoehtoon. Valinnaisaineen valinnan perusteina voivat olla muun muassa oma kiinnostus, hyödyllisyys, harrastuneisuus, lahjakkuus tai jatko-opintosuunnitelmat.
 - Oppilaan valinnat 1. ja 2. merkitään pitkien ja lyhyiden valinnaisaineiden valintalomakkeisiin ja palautetaan koululle lomakkeessa ilmoitettuun päivämäärään mennessä.
 - Oppilaan esivalinta on sitova ja lopullinen, mikäli 1. tai 2. vaihtoehtojen valinnaisaineet toteutuvat.
2. Esivalintojen perusteella koulu selvittää, mitkä kurssit toteutuvat ja tekee alustavat ryhmäjaot.
3. Valinnaisaineiden toinen valintakierros: (ei koske oppilaita, joille valinnaisaineryhmä toteutuu vaihtoehtoista 1. tai 2.)
 - Oppilaat, joiden esivalinnassa tehty valinnaisainekurssit 1 tai 2 eivät toteudu tai toteutuvan kurssin ryhmäkoko on rajoitettava, tekevät uuden valinnan vielä tarjolla olevista valinnaiskursseista.
 - Toisella valintakierroksella toimitaan samalla tavalla kuin esivalintakierroksella kohdassa 1.
 - Rehtori ja opettajat tekevät lopullisen valinnaisaineryhmäjaon ja tiedottavat siitä oppilaille ja huoltajille, kun kaikkien oppilaiden valinnaisaineet ovat selvillä.

4. Valinnaisainekurssien esittelyt

4.1. Valinnaisainekurssit: Pitkävalinta 8.-9. luokkia varten

Arviointi: Numeroarviointi

4.1.1 Valitse seuraavista yksi taito- ja taide valinnaisaine (T&T):

1) Kotitalous P8-9 T&T

Tavoitteet: Kotitalouden valinnaisilla kursseilla kerrataan, täydennetään, laajennetaan ja sovelletaan aikaisemmin opittuja kotitalouden arjen hallinnan tietoja ja taitoja. Lisäksi tunneilla harjoitellaan tiedonhallinnan ja -käsittelyn taitoja sekä yhteistyö- ja vuorovaikutustaitoja. Tavoitteena on harjoitella ottamaan vastuuta koko ajan enemmän omasta elämästä ja toiminnasta, ja huomata sen vaikutukset ympäristöön sekä kanssaihmiisi.

Sisällöt: Kotitalouden valinnaisessa syvennetään perustietoja kuluttajuudesta, ajankäytöstä, kodinkoneista sekä kodinhoidosta. Opinnoissa kiinnitetään huomiota myös ravitsemukseen, kestäväan kehitykseen, oman työn suunnitteluun sekä organisointiin, perusruoanvalmistukseen ja leivontaan. Lukuvuoden aikana huomioidaan soveltuvin osin kalenterivuoden juhlat. Laajennetaan tietoutta eri ruokakulttuureista ja niiden vaikutuksista laajemmin. Painotetaan omien valintojen vaikutusta omaan hyvinvointiin ja elämään. Työskentelyssä huomioidaan eettisyys, ekologisuus, ryhmätyöskentely sekä yhteistyö- ja vuorovaikutustaidot.

2) Käsityö, tekninen painotus P8-9 T&T

Tavoitteet: Käsityön tavoitteena on syventää jo opittuja asioita teknisen työn osa-alueilta.

Tavoitteena on perehtyä kokonaiseen käsityöprosessiin, johon kuuluu mm. suunnittelu, työn valmistaminen, dokumentointi ja valmis työ. Käsitöissä kiinnitetään erityistä huomiota turvalliseen työskentelyyn ja opetellaan huolehtimaan työvälineistä sekä työskentelypaikasta.

Sisällöt: Käsitöissä valmistetaan tuotteita käyttämällä teknisen työn materiaaleja ja välineitä.

Tunneilla valmistettavia tuotteita pohditaan yhdessä, mutta oppilaan oma ideointi ja suunnittelu ovat tärkeässä osassa. Tarkoituksena on erilaisten kokeilujen tai tuotteiden avulla syventää omaa osaamista sekä oppia uutta.

Oppimisympäristöihin, työtapoihin, tukeen ja ohjaukseen liittyvät mahdolliset erityispiirteet: Oppilaan tulee ymmärtää turvallisen työskentelyn merkitys tiloissa, joissa työskennellään (tekstiilityön, teknisen työn ja kuvataiteen luokka). Osa tuotteista voidaan tehdä ryhmätöinä, projektiluontoisesti ja mahdollisuuksien mukaan voidaan tehdä yhteistyötä koulun ulkopuolisten yhteistyötahojen kanssa.

3) Käsityö, tekstiilityön painotus P8-9 T&T

Tavoitteet: Käsityön tavoitteena on syventää jo opittuja asioita tekstiilityön osa-alueilta. Tavoitteena on perehtyä kokonaiseen käsityöprosessiin, johon kuuluu mm. suunnittelu, työn valmistaminen, dokumentointi ja valmis työ. Käsitöissä kiinnitetään erityistä huomiota turvalliseen työskentelyyn ja opetellaan huolehtimaan työvälineistä sekä työskentelypaikasta.

Sisällöt: Käsitöissä valmistetaan tuotteita käyttämällä tekstiilityön materiaaleja ja välineitä. Tunneilla valmistettavia tuotteita pohditaan yhdessä, mutta oppilaan oma ideointi ja suunnittelu ovat keskeisessä osassa. Tarkoituksena on erilaisten kokeilujen tai tuotteiden avulla syventää omaa osaamista sekä oppia uutta.

Oppimisympäristöihin, työtapoihin, tukeen ja ohjaukseen liittyvät mahdolliset erityispiirteet: Oppilaan tulee ymmärtää turvallisen työskentelyn merkitys tiloissa, joissa työskennellään (tekstiilityön, teknisen työn ja kuvataiteen luokka). Osa tuotteista voidaan tehdä ryhmätöinä,

projektiluontoisesti ja mahdollisuuksien mukaan voidaan tehdä yhteistyötä koulun ulkopuolisten yhteistyötahojen kanssa.

4) Kuvataide P8-9 T&T

Kuvataiteen valinnaisella kurssilla tavoitteena on tutustua kuvataiteeseen monipuolisesti itse tehden ja tutkien. Tehtävissä painottuu oppilaan oman luovuuden kehittäminen sekä aiempien taitojen syventäminen, kokeilevaa otetta unohtamatta. Oman taideilmaisun vahvistamiseen rohkaisevat soveltavat tehtävät, joissa perustaitojen harjoittelun ohella on mahdollista kehittää osaamistaan itselle mieluuisilla kuvataiteen osa-alueilla. Yksilötyöskentelyn lisäksi voidaan tehdä ryhmätöitä. Kurssiin sisältyy vierailu taidekohteessa tai taiteilijavierailu.

Sisällöt suunnitellaan tarkemmin ryhmän kiinnostuksen kohteiden pohjalta. Tällä kurssilla korostuvat kaksiulotteisen työskentelyn, kuten piirtämisen ja maalauksen tekniikat. Lisäksi voidaan työskennellä muilla tekniikoilla ja materiaaleilla, kuten muotoillen esim. savesta, kipsistä, kipsinauhasta tai verkosta, hyödyntää valokuvausta ja digitaalisia välineitä ym.

5) Musiikki P8-9 T&T

Tavoite: kurssi kannustaa musisoimaan ja vahvistamaan kokonaisvaltaisesti oppilaan musiikillista ilmaisua. Oppilasta rohkaistaan kokeilemaan ja tutkimaan erilaisia tapoja käyttää omaa ääntään ja tuottaa ääntä soittimilla. Oppilasta kannustetaan musiikillisen työskentelyyn oman ääniympäristön, eri aikojen ja eri kulttuurien musiikkien pohjalta. Oppilasta ohjataan kuulemaan ja tunnistamaan musiikissa ja ääniympäristössä ilmeneviä ominaisuuksia.

Sisällöt: Toimintatapoina voidaan käyttää omaa ääntä yksilö- tai ryhmälähtöisesti, soittimilla musisointia niiden erilaisia äänensyntymistapoja tutkien, tietotekniikan sovellusten käyttämistä omassa musiikillisessa tuottamisessa tai musisointitaitojen vahvistamisessa. Lisäksi kokeillaan erilaisia luovan tuottamisen menetelmiä. Pyritään musiikin ymmärtämiseen tuottaen rytmiä, harmonioita, dynamiikkaa, sävelkulkuja, sointivärejä oppilaan omia musiikillisia mieltymyksiä huomioiden. Musisoinnin kohteena ovat myös eri aikakausien ja tyylien musiikit. Tutkitaan musiikin merkityksiä osana joitain muita ilmaisumuotoja kuten esim. visuaalisuutta, kirjallista tai suullista ilmaisua tai liikekieltä ja tuotetaan lähtökohdista näyttämöllisiä esityksiä ja tallenteita.

Mahdollisuuksien mukaan valmistellaan esityksiä erilaisiin laitoksiin pyrkimyksenä tutkia musiikin hyvinvointivaikutuksia, esim. vanhainkodit ja päiväkodit sekä käydään konserteissa musiikillisen näkökulman laajentamiseksi.

Arviointi: Arviointi on numeerinen asteikolla 4-10. Arviointi jatkaa seitsemännen luokan arviointia eikä todistukseen tule erillistä arviota. Arvioinnissa huomioidaan, miten oppilas on tavoittanut kriteerit kurssissa. Oppilaiden musiikilliset tuotokset sekä itse- ja vertaisarviointi ovat osa arviointia. Arvioinnin kriteerit ovat kaikille samat 7. luokan yhteisen musiikin kanssa. Arvosana on jatkoa 7. luokan arvosanalle. Arvioidaan itsenäisen työskentelyn taitoja ja yhteistyötaitoja

6) Liikunta P8-9 T&T

Valinnaisessa liikunnassa syvennetään perusopetuksen lajeja ja taitoja sekä opitaan huolehtimaan monipuolisesti omasta hyvinvoinnista. Valinnaisen liikunnan tarkoituksena on myös esitellä uusia lajeja ja löytää oma laji, jota voi harrastaa myöhemminkin.

Tunnit koostuvat 8. ja 9. luokkien aikana seuraavista osioista:

1. Perusopetuksessa opettajien lajien syventämistä ja taitojen vahvistamista.
2. Joukkuepelien lisäharjoittelua.
3. Oman kunnan monipuolista kehittämistä ja arviointia.

4. Tutustumista joihinkin uusiin lajeihin esim. lippupallo, ultimate, golf, keilailu, squash, laskettelu/lautailu, ratsastus, retkeily, melonta, parkour, spinning, kuntonyrkkeily, crossfit, jooga, megazone kaupunkisota jne.

4.1.2 Valitse seuraavista yksi valinnaisaine (VAL):

1) Ranskan kieli P8-9 VAL

Oh là là! Mon amour! Bonne chance! Je t'aime! Bon appétit! C'est la vie! Bon voyage!

Ranskaa puhuu tai ymmärtää yli 200 miljoonaa ihmistä äidinkielenään tai virallisena kielenä Euroopassa (Ranskassa, Sveitsissä, Belgiassa ja Luxemburgissa), Kanadassa sekä useissa Afrikan ja Aasian maissa.

Ranskan kieli on italian, espanjan ja portugalin sukukieli. Sanasto on myös suureksi osaksi samaa kuin englannissa (important, différent, danger, opinion) ja sanajärjestys on englannin kaltainen, joten osaamalla englantia on helppo opetella ranskaa.

Ranskaa tarvitaan matkustamisessa, hotelli- ja ravintola-alalla (ruokalistat), teknisillä aloilla (avaruustutkimus, lentokoneteknologia, lääketiede, merentutkimus) kosmetiikasta ja muodista puhuttaessa, kehitysyhteistyössä ja kansainvälisissä järjestöissä (YK:n ja EU:n virallinen kieli), kulttuurin eri alueilla (taide, kirjallisuus, elokuvat, radio, televisio, musiikki). Yläkoulussa ranskan kielessä saavuttaa peruskielitason, jolla pärjää esim. kun matkustaa ranskankieliseen maahan!

Ranskan opiskelu yläkoulussa on arkipäiväistä kielen käyttöä eri tilanteissa kuten tervehtimistä, seurustelua, kaupassa käyntiä, ruokailemista, säästä kertomista, matkustamiseen liittyviä tilanteita sekä ranskalaiseen kulttuuriin, musiikkiin, tapoihin ja nähtävyyksiin tutustumista.

Ranskan opiskelua voi jatkaa yläkoulun jälkeen esimerkiksi lukiossa ja vaikkapa kirjoittaa ranskan ylioppilaskirjoituksissa. Hyvän englannin taidon perusteella on helppo pärjätä esimerkiksi tekstinymmärtämiskokeessa, koska englannin ja ranskan sanasto ja rakenteet ovat niin samankaltaisia.

Ranskan kieli sopii kielissä motivoituneille oppilaille. Suositus on, että englannin arvosana olisi 7. luokalla ainakin 8, niin silloin englannin taito antaa hyvän pohjan ranskan opiskelulle.

2) Saksan kieli P8-9 VAL

Söitkö aamupalaksi *Brezeliä* tai *Brötcheniä*? Entä joitko *Milchiä*? Tulit ehkä kouluun *Fahrradilla*, mutta tuskinpa *Straßenbahnilla*. Milloin on *Weihnachten* entä *Ostern*?

Nämä ja paljon muuta saat selville valitsemalla saksan!

- Saksan kieli on Euroopan puhutuin ja maailman yhdeksänneksi puhutuin kieli.
- Saksaa puhuu äidinkielenään lähes 100 miljoonaa ihmistä lähinnä Saksassa, Itävallassa ja Sveitsissä.
- Osaat jo englantia ja ruotsia. Näistä taidoista sinulle on hyötyä saksan opiskelussa, sillä saksa on ruotsin ja englannin sukukieli.
- Saksa on yksi maailman suurimmista talousmahdeista. Ulkomaankaupassa saksan kielen taito on välttämätön. Tutkimusten mukaan saksa onkin kolmanneksi kysytyin kieli työelämässä ruotsin ja englannin jälkeen.
- Myös palveluammateissa saksan kielen taidosta on hyötyä, sillä Suomessa vierailee vuosittain paljon saksalaisia turisteja.

Saksan tunneilla opit kertomaan saksaksi

- Itsestäsi, perheestäsi, kodistasi, harrastuksistasi, pukeutumistyylistäsi, lempiruuistasi

Lisäksi opit

- Ostamaan elokuvaliput ja junaliput, asioimaan kaupassa, tilaamaan ruokaa ravintolassa ja kahvilassa, kaksi uutta kirjainta: "muumi-s" → ß ja "hymiö-y" → ü

Tutustut myös saksankielisten maiden tapoihin, arkeen ja juhlaan.

- Tiesitkö, että Saksassa lapset saavat kahdet joululahjat? Pyhä Nikolaus tuo ensimmäiset Nikolauksen päivänä. Toiset lahjat tuo aattona tuttu joulupukki tai osassa Saksaa Christkind.
- Tiesitkö, että Saksassa oppilaat teittitelevät opettajiaan ja myös muita aikuisia?

3) Tekninen työ P8-9 VAL

Kurssin tavoitteena on syventää oppilaan tietoja ja taitoja teknisen työn eri osa-alueilla oppilaan oman kiinnostuksen ja tarpeen mukaan. Pystyy turvalliseen itsenäiseen työskentelyyn. Osaa käyttää koneita tarkoituksenmukaisesti ja turvallisesti. Ymmärtää tuotteen valmistusprosessin vaiheet. Osaa arvostaa käsityön perinnettä.

Työskentelyn lähtökohtana on oppilaan oma kiinnostus ja tarve tuotteeseen. Kurssilla hyödynnetään ja syvennetään aiemmin opittuja taitoja ja kokeillaan erikoistekniikoita. Oppilaalla on mahdollisuus kokeilla kaikkia teknisen työn osa-alueita tai painottaa itselleen mieluisinta vaihtoehtoa.

- Puutyö: Materiaaleina puu, liimalevy, vaneri, lastulevy, viilu/viilutus. Valmistetaan esim. avainkaappi, hylly, laatikko, kaiutinkotelo, tv-taso, tietokonepöytä, hylly, koriste-esineitä ja sisustustuotteita.
- Metallityö: Materiaaleina erilaiset ohutlevyt, putket, latta- ja kulmaraudat. Harjoitellaan metallin työstämistä erilaisin menetelmin (mig- ja kaasuhitsaus, puikkohitsaus ja pistehitsaus, plasmaleikkaus). Valmistetaan esim. Kenttälapio, kynttiläteline, takkasetti, moponkorjauspukki, säbämaali, koruteline, koriste-esineitä, puukko. Metallinvalamista harjoitellaan (esim. korut ja kyltit). Korjataan pieniä ja suurempia metallitöitä.
- Koneoppi: Tutustutaan polttomoottoriin, moottoreiden korjausta, huoltoa; omien kulkuneuvojen huolto/pienet korjaukset (pyörät, mopot/moottoripyörät).
- Sähköoppi: Kerrataan sähköopin perusteet, kodin sähköjärjestelmä, kodin laitteiden sallittua huoltamista, elektroniikan peruskomponentit, elektroniikkarakentelua esim. lämpötilavahti, ovipuhelin, bluetooth-stereovahvistin, radio, led-valaisin. Tutustutaan älyvaatteeseen mm. lisäämällä valoa paitaan.
- 3D tulostaminen ja Lasertyöstö (puu, vaneri, akryyli-muovi, nahka ja huopa). Harjoitellaan 3D -piirtämistä ja tulostetaan itse piirrettyjä tuotteita. Laserilla voidaan leikata osia kolmiulotteisiin tuotteisiin, omien suunnitelmien pohjalta esim. kylttejä led valoin, lampunvarjostimia, erilaisia koruja ja riipuksia, pienoismalleja, sabluunoita yms.
- Ohjelmointi ja robotiikka (mm. Lego EV3 Mindstorms)
- Innostetaan Yrittäjämäiseen toimintaan. Voidaan osallistua mahdollisuuksien mukaan omilla tuotteilla mm. joulumyyjäisiin ja kirpputoritapahtumiin.

4) Tietotekniikka P8-9 VAL

Tavoitteena on oppia käyttämään keskeisiä tietokoneohjelmia, kehittää tiedonhakutaitoja sekä oppia arvioimaan kriittisesti haettua tietoa.

Sisältö: Tutustutaan ja opitaan käyttämään tekstinkäsittely- sekä taulukkolaskenta- ja esitysgrafiikkaohjelmia. Hyödynnetään internetiä tiedonhaussa. Tallentaminen eri muodoissa, piirrosohjelman käyttö ja sähköpostin käyttö. Mahdollisuus suorittaa 7,5 opintopisteen laajuinen Tietokoneen käyttäjän A-kortti (perustutkinto).

Lisäksi valinnaisia teemoja ryhmän kiinnostuksen mukaan esim. ohjelmointi, animaation teko, videon editointi, tutkielma tietoteknisestä aiheesta, sosiaaliset mediat, kotisivujen teko, kuvankäsittely, verkkotyöskentely.

5) Kuvataide P8-9 VAL

Kurssilla syvennetään kuvataiteen monipuolisiin itseilmaisun mahdollisuuksiin painottuen erityisesti luovaan kolmiulotteiseen työskentelyyn. Tämä kurssi on sinua varten, jos olet kaivannut esimerkiksi muovailua, rakentelua, askartelua tai savitöitä ja haluat päästä yhdistelemään ja kokoamaan erilaisia materiaaleja taideteoksiksi! Tavoitteena on, että oppilas oppii valitsemaan itselleen sopivia työskentelytapoja ja -materiaaleja harjoiteltuaan perustaitoja erilaisten tehtävien parissa ja pääsee toteuttamaan omia luovia suunnitelmiaan.

Yksilötyöskentelyn lisäksi voidaan tehdä ryhmätöitä. Kurssiin sisältyy mahdollisuuksien mukaan vierailu taidekohteessa tai taiteilijavierailu.

Sisällöt ja aiheet suunnitellaan tarkemmin ryhmän kiinnostuksen kohteiden pohjalta.

6) Monipuolinen kotitalous P8-9 VAL

Tavoite: syvennetään 7. luokalla opittuja kotitalouden perustietoja ja -taitoja. Harjoitellaan miten omaan elämään ja hyvinvointiin voidaan vaikuttaa kehittämällä laajaa kotitaloudellista ajattelua. Tutustutaan monipuolisesti kotitalouden eri osa-alueisiin: kuluttaja- ja talousosaaminen kodissa, asuminen ja yhdessä eläminen sekä ruokaosaaminen ja ruokakulttuuri.

Sisällöt: Oppilaat suunnittelevat ja toteuttavat erilaisia kokonaisuuksia itse pienryhmissä.

Kurssilla tutustutaan erilaisiin ruoka- ja juhlaperinteisiin sekä sen hetkisiin teemoihin ja ilmiöihin.

Tavoitteena on lisätä itseohjautuvuutta harjoittelemalla eri käytännöntaitoja. Syvennetään tietoutta eri raaka-aineiden käsittelystä niin ruoanvalmistuksessa kuin leivonnassa huomioiden kalenterivuoden tapahtumat ja sesongit. Harjoitellaan ekologisten valintojen tekemistä arjessa sekä ekologisia työtapoja.

7) Tekstiilityö P8-9 VAL

Kurssin tavoitteena on syventää oppilaan tietoja ja taitoja tekstiilityön eri osa-alueilla oppilaan oman kiinnostuksen ja tarpeen mukaan. Kurssilla oppilas suunnittelee ja valmistaa tuotteita omista tarpeistaan lähtien, painottuen vaatteiden, asusteiden ja korujen tekemiseen. Tavoitteena on myös tutustua vieraampiin tekstiilityön tekniikoihin.

Kurssin sisältöjä ovat erilaiset tavat ja tekniikat suunnitella ja toteuttaa käyttökelpoisia sekä persoonallisia vaatteita, asusteita ja mahdollisesti myös koruja. Oppilas voi myös koostaa oman tuotesarjan, johon voi kuulua sekä vaatteita, asusteita että koruja.

Kurssilla hyödynnetään tietotekniikkaa esimerkiksi tuotesuunnittelun tukena ja dokumentoinnissa.

Työskentely on pääsääntöisesti yksilötyöskentelyä omien tuotteiden parissa, mutta kurssilla voidaan tehdä myös pari- ja ryhmätöitä.

8) Musiikkiprojekti-kurssi

Tavoite: kurssilla kannustetaan musisoimaan ja laajentamaan monipuolisesti oppilaan musiikillisia luovuustaitoja. Erilaisten soittotapojen ja -tyylien kautta rohkaistaan oppilasta laajentamaan omia taitojaan niin yksilöllisesti kuin osana ryhmää musisoiden. Oppilasta innostetaan ja ohjataan musiikkiprojektien suunnitteluun ja toteuttamiseen. Projektit voivat olla yksin toteutettuja tai ryhmänjäsenten yhdessä suunnittelempia ja toteuttamia. Kurssin tavoitteena on oppia pitkäjännitteiseen musiikillisen luovaan prosessiin, jossa hän luo tavoitteita ja osatavoitteita omaa ja ryhmän työskentelyä arvioiden. Projektit suunnitellaan oppilaiden vahvuuksia ja mielenkiinnon kohteita hyödyntäen.

Sisällöt: Projektit voivat olla kuunteluun, musisointiin, laulamiseen, sanoittamiseen, erilaisten sovellusten käyttämiseen, esittämiseen tai muita taiteenlajeja yhdistelemisiin liittyviä tavoitteellisia kokonaisuuksia.

8.-luokalla ohjelmistossa painottuvat erilaiset populaarimusiikin lajit ja tyyli. Musisoidaan myös perinteistä musiikkia. Laulajat kokeilevat yksinäisyyden lisäksi moniäänisyyttä ja muita äänenkäyttötapoja, esim. beatboxausta, ryhmälaulua.

Musisointiosioissa innostetaan kokeilemaan myös eri musiikkikulttuurien kappaleita ja tapoja musisoida, erityisesti 9.-luokalla musisoidaan myös oppilaille ennestään tuntemattomia musiikinlajeja.

4.2. Valinnaisainekurssit: Lyhytvalinta 8. luokkaa varten

4.2.1 Valitse seuraavista yksi valinnaisaine (T&T)

1) Teknisen työn perusteet L8 T&T

Kurssilla hyödynnetään ja syvennetään aiemmin opittuja tietoja ja taitoja. Tunneilla tutustutaan uusiin työtekniikoihin ja materiaaleihin, harjaannutetaan tuotteen suunnittelutaitoja ja ongelmanratkaisutaitoja sekä opetellaan tiedon löytämistä omatoimisesti. Kurssilla käytettävät perusmateriaalit ovat puu ja metalli, joista valmistetaan niin yhteisiä kuin oppilaiden itse suunnittelemia töitä.

- Puutyö: Materiaaleina puu, liimalevy, vaneri. Valmistetaan esim. avainkaappi, laatikko, hylly, koriste-esineitä.
- Metallityö: Materiaaleina erilaiset ohutlevyt, putket, latta- ja kulmaraudat. Harjoitellaan metallin työstämistä erilaisin menetelmin. Valmistetaan esim. koruteline, kynttiläteline, työkalu, takkasetti, koriste-esine.
- Tutustutaan 3D tulostamiseen ja lasertyöstöön mahdollisuuksien mukaan.

2) Kuvataide: Vaikuttavat valokuvat L8 T&T

Kuvataiteen lisävalintakurssilla tavoitteena on tutustua erilaisiin valokuvauksen tyyliin ja tekniikoihin, valokuvaan itseilmaisun ja tarinoiden kerronnan välineenä sekä kuvanmuokkauksen perusteisiin some-suodattimia syvällisemmin. Välineinä voidaan käyttää erilaisia kameroita esimerkiksi itse rakennetuista neulanreikäkameroista digijärjestelmäkameroihin. Pimiössä pystymme kehittämään itse paperivalokuvia. Kurssilla otetuista valokuvista voidaan myös koota näyttely ja kuvia voidaan käyttää luovilla tavoilla kunkin omien taideprojektien materiaalina. Kurssin sisältö suunnitellaan tarkemmin yhdessä ryhmän toiveet ja kiinnostuksen kohteet huomioiden.

3) Kotitalous L8 T&T

Hygieniapassi haltuun! Syvennetään 7. luokalla opittuja perushygienian tietoja ja taitoja henkilökohtaisesta sekä elintarvikehygieniasta. Tutustutaan turvalliseen keittiössä työskentelyyn sekä opiskellaan henkilökohtaiseen ja elintarvikehygieniaan liittyviä asioita. Pohditaan hygienian merkitystä, syitä ja seurauksia keittiötyöskentelyssä kotona ja ammattikeittiössä. Kurssin aikana suoritetaan Ruokaviraston hyväksymä hygieniosaamistesti eli hygieniapassi, josta on hyötyä jatko-opinnoissa sekä eri työpaikoissa.

4.2.2 Valitse seuraavista yksi valinnaisaine (VAL)

1) Optional English L8 VAL

Tavoitteena on rohkaista oppilaita käyttämään erityisesti suullista kielitaitoaan ja syventää sanaston osaamista. Olethan siis valmis puhumaan tunneilla paljon englanniksi! Kurssilla harjoitellaan eri aihepiirien sanastoja erilaisten pari- ja pienryhmäharjoitusten, sanaleikkien, pelien,

kirjallisuusnäytteiden, internetin materiaalin ja suullisten esitysten avulla. Sisällössä otetaan joka vuosi huomioon oppilaiden omat toiveet.

Otathan huomioon, että uuden opetussuunnitelman myötä 8. luokan pakollisen englannin määrää vähennettiin kolmesta viikkotunnista kahteen viikkotuntiin. Valitsemalla englannin valinnaiseksi oppiaineeksi saat hyvin vahvistettua englannin osaamistasi!

2) Kotitalouden projektikurssi L8 VAL

Tavoitteet: Kotitaloudellisen ajattelun kehittyminen laajempia kokonaisuuksia suunnitellessa ja toteuttaessa. Tavoitteena kehittää ongelmanratkaisutaitoja sekä kotitalouden perustaitoja monipuolisesti. Oppilaat osallistuvat kokonaisuuksien suunnitteluun.

Sisällöt: Kotitalouden lisävalintakurssilla syvennetään 7. luokalla opittuja kotitalouden tietoja sekä taitoja suurempia projekteja toteuttaen. Kurssin aikana huomioidaan erilaiset kansalliset ja kansainväliset teemat, kalenterivuoden tapahtumat ja sesongit. Tutustumme erilaisiin kotitalouden ja arjen ilmiöihin. Suunnitellaan ja toteutetaan teemoja sekä kokonaisuuksia yhdessä! Kurssilla opitaan ongelmanratkaisujen kautta.

3) Yhteismusisointi L8 VAL

Kurssin *tavoitteena* on kannustaa oppilasta musiikin tuottamiseen. Kurssin painotus on yhteismusisoinnissa. Oppilasta innostetaan erilaisten tyylien kokeiluun sekä soittimien erilaisten soittotapojen kokeiluun. Halutessaan oppilas voi painottaa myös oman äänensä kehittämistä erilaisten äänenkäyttötapojen ja laulutyylien harjoittelun avulla. Oppilasta kannustetaan keskittyneeseen ja tutkivaan musiikin kuunteluun ryhmässä tapahtuvien keskustelujen pohjaksi sekä lähtökohtana omalle ja ryhmän musisoinnille.

Sisällöt: Kurssi kohdentuu laulamiseen ja/tai soittamiseen erilaisissa kokoonpanoissa. Musisoinnissa käytetään ajankohtaisia oppilaiden valitsemia kappaleita sekä lisäksi musiikin eri tyylilajeja monipuolisesti. Kurssilla voidaan oppilaan omat tavoitteet huomioiden hyödyntää erilaisia sovelluksia musiikin harjoittelussa tai sen tuottamisessa.

Arviointi: Arvioidaan sanallisesti hyväksytty-hylätty. Kurssi voi korottaa, mutta ei laskea musiikin numeerista arvosanaa

Musiikin valinnaiskurssilla perehdytään monipuolisesti erilaisiin ja erityyppisiin musiikkilajeihin (maailmanmusiikki, populaarimusiikki, perinmemusiikki) soittaen, laulaen ja kuunnellen. Kurssilla vahvistetaan perustaitoja kaikissa bändisoittimissa, opetellaan uusia soittotekniikoita ja harjoitellaan musiikin merkintätapojen lukemista ja ymmärtämistä. Lisäksi sävelletään tietokoneilla äänimaisemia ja omaa musiikkia.

4) Peliohjelmointi ja Koodaus

Tavoitteet: Ohjelmoinnin ja Peliohjelmoinnin peruskurssilla opitaan esittämään ongelmanratkaisuja tietokoneen ymmärtämässä muodossa. Kurssilla opitaan ymmärtämään tietokoneohjelmien toiminnan perusperiaatteet ja tätä kautta ymmärtämään paremmin digitalisoituvaa maailmaa.

Sisällöt: Ohjelmoinnin peruskäsitteet, lauseet, muuttujat, algoritmit. Tutustutaan erilaisiin ohjelmointikieliin. Tietokonepelin suunnittelu PC-ympäristöön, Android-puhelimille ja mahdollisesti myös muille alustoille. Tutustutaan mm. Code.org, Scratch, GDevelop5, Construct3, MIT App Inventor, Kodu, Jypeli-peliohjelmointialustaan.

5) Koulun tukioppilastoiminta L8 VAL

Oppilaskunnan hallituksen ja luottamusoppilaiden lisäksi koulussa toimivat merkittävällä panoksellaan tukioppilaat. Tukioppilastoiminnalla pyritään luomaan Toivolanrannan kouluun miellyttävä, toiset huomioonottava ja turvallinen ilmapiiri. Tukioppilaat koulutetaan tehtäviin, joista

yksi on uusien seiskaluokkalaisten perehdyttäminen koulun toimintaan. Tukioppilaat ovat seiskaluokkien kummeja, joille he pitävät lukuvuoden aikana oppitunteja sekä muita tapahtumia. Tukioppilaan tehtävä on vastuullinen. Se edellyttää luottamuksellisten suhteiden luomista ja ylläpitämistä oppilaskavereihin ja koulun henkilökuntaan. *Tukioppilaaksi valinta edellyttää hyvää käytöstä ja sitä, ettei oppilaalla ole koulun määrittämiä rangaistuksia.* Tukioppilaiden valinnassa voidaan käyttää tukioppilashakemuksia. Opettajakunta valitsee hakijoista 8–10 tukioppilaan ryhmän.

Tukioppilaat (max. 10 oppilasta)

- Tukioppilaat koulutetaan toimintaan.
- Tukioppilaat hyödyntävät MLL:n tukioppilastoimintaan kehittämiä materiaaleja.
- Tukioppilaat pitävät kummitunteja, aamunavauksia tai tietoiskuja koulun oppilaille.
- Tukioppilaat auttavat uusia oppilaita sopeutumaan kouluun ja tukevat luokkien ryhmäytymistä.
- Tukioppilaat järjestävät koulun yhteishenkeä edistävää toimintaa ja edesauttavat viihtymistä koulussa.
- Tukioppilaat osallistuvat koulurauhan ylläpitämiseen ja edistämiseen kouluvuoden aikana.
- Tukioppilaat toimivat kiusaamisen ja yksinäisyyden ehkäisemiseksi.

Toivolannan koulun tukioppilastoiminta toteutetaan yhteistyössä MLL Peräseinäjoen paikallisosaston, Peräseinäjoen seurakunnan ja kaupungin nuorisotoimien kanssa.

5. Palautettavat valintalomakkeet

PITKÄVALINTA 8. JA 9. LUOKKIA VARTEN

Sukunimi: _____ Etunimet: _____

Puh. _____ Luokka: _____

Palauta tämä lomakesivu viimeistään 7.3.2023 opinto-ohjaaja Eero Klemolalle.

Merkitse suosituimmuusjärjestykseen numeroilla 1 ja 2 T&T ja VAL valintasi. Tehdyt valinnat ovat sitovia. Valittua valinnaisainetta ei voi vaihtaa opintojen aloituksen jälkeen kuin erittäin perustellusta syystä (heikko menestys valinnaisaineessa tai lääkärintodistuksella osoitettu syy). Mieti siis valintasi tarkkaan! Varmista, että teet 1 ja 2 valinnat lomakkeiden jokaiseen valintaryhmään (kpl 4.1.1., 4.1.2, 4.2.1 ja 4.2.2).

T&T Pitkävalinta 8. ja 9. luokalle (kpl 4.1.1)		Merkitse valintajärjestys 1. ja 2.
1	Kotitalous P8-9	
2	Käsityö, tekninen painotus P8-9	
3	Käsityö, tekstiilipainotus P8-9	
4	Kuvataide P8-9	
5	Musiikki P8-9	
6	Liikunta P8-9	
VAL Pitkävalinta 8. ja 9. luokalle (kpl 4.1.2)		Merkitse valintajärjestys 1. ja 2.
1	Ranskan kieli P8-9	
2	Saksan kieli P8-9	
3	Tekninen työ P8-9	
4	Tietotekniikka P8-9	
5	Kuvataide P8-9	
6	Monipuolinen kotitalous P8-9	
7	Tekstiilityö P8-9	
8	Musiikkiprojekti-kurssi P8-9	

jatkuu->

LYHYTVALINTA 8. LUOKKAA VARTEN

T&T lyhytvalinta 8. luokalle (kpl 4.2.1)		Merkitse valintajärjestys 1., 2.
1	Käsityö: Teknisen työn perusteet L8	
2	Kuvataide: Vaikuttavat valokuvat L8	
3	Kotitalous: Hygieniapassi haltuun! L8	

VAL lyhytvalinta 8. luokalle (kpl 4.2.2)		Merkitse valintajärjestys 1., 2.
1	Optional English L8	
2	Kotitalouden projektikurssi L8	
3	Yhteismusisointi L8	
4	Peliohjelmointi ja Koodaus L8	
5	Koulun tukioppilastoiminta L8	

Seinäjoella ____ . ____ 2023

Oppilaan allekirjoitus: _____

Huoltajan allekirjoitus: _____